

Tapahtumarakentaminen ja turvallisuus Messukeskuksessa

Tiedot perustuvat Ympäristöministeriön asetukseen rakennusten käyttöturvallisuudesta sekä Pelastustoimen lainsäädäntöön. Tähän ohjeeseen on koottu ainoastaan keskeisimmät alan säädösten edellytykset. Viranomaiset voivat antaa näistä ohjeista poikkeavia määräyksiä.

Nämä ohjeet on toimitettava edelleen tapahtuman suunnittelijoille ja rakentajille.

Tapahtuman järjestäjä vastaa tapahtuman kokonaisturvallisuudesta ja valvoo ohjeiden noudattamista

Näytteilleasettaja/toiminnanharjoittaja vastaa osastonsa turvallisuudesta ja tarvittavista vakuutuksista rakenteiden, näyttelyesineiden ja osastolla tapahtuvan toiminnan osalta.

Tapahtumarakentaja vastaa rakentamisen turvallisuudesta rakentamallaan osastolla niin esine- kuin henkilövahinkojen osalta.

Yhteyshenkilöt Suomen Messuilla:

Hallimestarit 040 450 3253

hallimestari@messukeskus.com

Asiakaspalvelu 040 450 3250

asiakaspalvelu@messukeskus.com

Kiinteistö- ja tuotantojohtaja Mika Vakkilainen 040 450 3250

Palvelupäällikkö Karri Horsma 040 450 3250

Työsuojelupäällikkö Jari Hallamaa 040 450 3250

etunimi.sukunimi@messukeskus.com

Hallipalvelu

29.2.2024

Alla olevista ilmoitus hallimestarille hallimestari@messukeskus.com viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa

Asia	Ohjeen kohta
Somisteiden, rakenteiden, kankaiden ja mainosbänderölien paloluokitukset	2
Näyttelykatos	3
Kaksikerroksinen osasto	3 ja 4
Poistumistiet yli 200m ² osastoissa	4
Erytysrakenteet ja ohjelma-alueet	5
Rakentaminen auloihin tai galleriaan	6a
Palavat nesteet ja kaasut	8a, 8b
Nestekaasun käyttö	8a
Lämmityslaitteiden käytön esittely	8b
Kemikaalit, palamattomat kaasut ja paineastiat	8c
Tulityöt ja tulella tehtävät esitykset	8d
Pyrotekniikka	8e
Savukoneen käyttö	8e
Rasvakeittimen tai puuhiiligrillin käyttö	9
Tilapäinen majoittuminen	11a
Saunat ja kiukaat esittelytarkoituksessa	11c
Drone	11d
Moottoriajoneuvoja osastolla	11e

Hallipalvelu

29.2.2024

SISÄLLYS

1. Työturvallisuus	5
1a Lapset halleissa rakennus- ja purkuaikana	5
1b Henkilösuojaimet.....	5
1c Työskentely tikkailla ja telineillä	5
1d Henkilönostimet ja trukit.....	6
2. Rakennusmateriaalit ja Sisusteet/somisteet	6
2a Materiaalien vaatimukset ja luokitukset	6
2b Materiaalien palosuojaaminen.....	6
2c Todistukset materiaaleista.....	7
3. Katokset ja monikerroksiset rakennelmat	7
3a Katetun osaston perusohjeet	7
3b Yksikerroksinen katettu osasto	7
3c Kaksikerroksinen osasto.....	8
4. Poistumisturvallisuus	8
4a Poistumisturvallisuuden perusohjeet.....	8
4b Yksikerroksinen osasto	9
4c Kaksikerroksinen osasto.....	9
5. Erityisrakenteet ja Ohjelma-alueet	9
5a Erityisrakenteet ja raskaat näyttelyesineet	9
5b Ohjelma-alueet ja kuluttajaturvallisuus	10
5c Työnäytökset.....	11
6. Rakenteet muissa tiloissa	11
6a Aulat ja galleriat.....	11
6b Ulkoalueet	11
7. Sähköturvallisuus	11
8. Onnettomuudenvaaraa aiheuttavat aineet	12
8a Palavat kaasut (nestekaasu, asetyleeni, muut palavat kaasut)	12
8b Palavat nesteet, bioetanoli.....	13

Hallipalvelu

29.2.2024

8c Kemikaalit ja palamattomat kaasut	13
8d Tulityöt ja tulella tehtävät esitykset	14
8e Pyrotekniikka ja savukoneet	14
9. Elintarviketurvallisuus ja ruoanvalmistus	15
10. Ympäristöturvallisuus	16
10a Vesilaitteiden desinfiointi	16
10b Öljyntorjunta	16
10c Melulta suojaaminen	16
11. Muut huomioon otettavat asiat	16
11a Tilapäinen majoittuminen Messukeskuksessa	16
11b Teräseiden ja muiden vaarallisten esineiden esittely	16
11c Saunat ja kiukaat	17
11d Dronet	17
11e Moottorijoneuvot:	17
11f Laserlaitteet	17

Hallipalvelu

29.2.2024

1. TYÖTURVALLISUUS

- huomioi että rakentamisen ja purkamisen aikana halleissa on paljon tavaraliikennettä, sekä liikkuvia koneita.
- Messukeskuksessa tulee noudattaa turvallisia työtapoja ja -menetelmiä.
- Messukeskuksessa suoritetaan työympäristön ja käytettävien työmenetelmien jatkuvaa valvontaa.
- havaituista poikkeamista tulee ilmoittaa hallimestarille
- jos havaitaan vaarallinen työmenetelmä tai mikäli toimitaan puutteellisilla välineillä, työ keskeytetään, kunnes puutteet ovat korjattu.
  - tarvittaessa hallimestari kirjoittaa kirjallisen huomautuksen toimijalle, tämä saatetaan myös Messukeskuksen työsuojelupäällikön tietoon.
- työturvallisuudesta on saatavilla lisämateriaalia hallimestarilta

1A LAPSET HALLEISSA RAKENNUS- JA PURKUAIKANA

- huomioithan että emme salli lasten oleskelua halleissa rakennus- ja purkuaikana. Sääntö koskee kaikkia alle 12-vuotiaita.

1B HENKILÖSUOJAIMET

- suosituksena on käyttää huomiovärivaatetusta tai huomioliiviä
- suosittelemme naulaanastumis- ja varvassuojallisten turvajalkineiden käyttöä Messukeskuksessa
- käytettäessä erilaisia työkaluja, tulee huomioida laitevalmistajan määräykset turvallisuusvarusteiden osalta (suojaus, kuulosuojaus, siisteys).

1C TYÖSKENTELY TIKKAILLA JA TELINEILLÄ

- Messukeskuksessa käytettävien tikkaiden tulee olla tarkoitettuja ammattikäyttöön, ja niiden tulee täyttää E131-standardi (tikkaissa merkintälaatta).
- nojatikkaat eivät sovellu näyttelyrakentamiseen.
- A-tikkaita voi käyttää työalustana silloin, kun ne täyttävät seisontavakavuudeltaan työpukille asetetut vaatimukset.
- A-tikkaita, joiden työtaso on yli 2 m, voi käyttää ainoastaan kevyissä mittaus- ja sähköasennustöissä, ei näyttelyrakentamisessa.
- 2 metrin korkeudella olevassa työtasossa on oltava kaiteet (h=1100 mm) ja jalkalistat (h=100 mm).
- pyörät on lukittava asennustyön aikana käyttöohjeen mukaisesti.
- telineen työskentelykorkeutta ei saa kasvattaa esimerkiksi käyttämällä tikkaista ylätasolla.

Hallipalvelu

29.2.2024

1D HENKILÖNOSTIMET JA TRUKIT

- teleskooppi- ja nivelpuominostimen henkilökorissa on aina käytettävä putoamissuojaa sekä CE-hyväksyttyä, leukahihnallista kypärää. Jos ripustustyöhön osallistuu avustavia henkilöitä, myös heillä on kypäräpakko.
- putoamissuojaimessa tulee olla CE-hyväksyntä sekä iskunvaimentimella varustettu liitosköysi.
- saksinostimessa turvavaljaiden käyttöä suositellaan.
- henkilönostimen ja trukin kuljettajalla on oltava sen käyttöön työnantajan antama, kirjallinen lupa.

2. RAKENNUSMATERIAALIT JA SISUSTEET/SOMISTEET

Tapahtumarakentamisen materiaalin tulee täyttää kokoontumistiloihin olevat vaatimukset (palokuormaluokka 600-1200MJ/m²). Käytettävät sisusteet, somisteet ja muut messuosastojen rakennusmateriaalit eivät saa olla herkästi syttyviä, eivätkä ne saa vaarantaa ihmisten turvallisuutta poistumistilanteessa tai vaikeuttaa pelastustoimintaa. Materiaalien tulee täyttää minimissään esimerkkinä alla olevat paloluokitukset tai ne pitää palosuojata.

2A MATERIAALIEN VAATIMUKSET JA LUOKITUKSET

- Messuosaston rakenteet: seinät, kiinteät lattiat (esim. puulattia) ja sermit. Vähimmäisvaatimus näiden osalta vähintään paloluokka E.
- Sisusteet: banderollit, verhot, kankaat, irtomatot (esim. messumatto ja tekonurmi) ja vastaavat. Vähimmäisvaatimus näiden osalta tavanomaisesti syttyvä. Tavanomaisesti syttyvien materiaalien luokituksia ovat esimerkiksi DIN 4102 B2, SL 2, M2 ja EN 13501-1 C-s1, d1. Tavanomainen materiaali syttyy, mutta ei herkästi; voi palaa loppuun; ei muodosta paljon paloa levittävää sulaa.
- Esiteltävät tuotteet. Näille ei ole luokkavaatimusta, mikäli määrä on kohtuullinen.
- käytettäessä pyrotekniikkaa, tai tehtäessä tulitöitä, tulee materiaalien täyttää luokka B-s1, d0 välittömässä läheisyydessä. Läheisyys arvioidaan aina tapauskohtaisesti.
- EPS-eristeiden (esim. styroksi) käyttö on mahdollista. Materiaalin on oltava aina S-laatua.
- mikäli materiaali ei täytä vaatimuksia, voidaan se palosuojata materiaalin niin salliessa. Kts. 2b

Mikäli osastoilla käytetään poikkeavia tai runsaasti palokuormaa lisääviä materiaaleja, tulee näistä ilmoittaa erikseen hallimestarille

2B MATERIAALIEN PALOSUOJAAMINEN

- poikkeavat rakennusmateriaalit ja somisteet (mm. pahvi, heinäpaalit, hakkeet, silkkikukat ja kunтта) jotka eivät täytä vaatimuksia on palosuojattava. Palosuojaus on kertaluontoinen ja voimassa vain kyseisen tapahtuman ajan valmistajan aineelle antaman ohjeen mukaisesti.
- palosuojauksesta on esitettävä luotettava selvitys. Ennen palosuojausta suosittelemme varmistamaan että aine antaa riittävän luokituksen.

Hallipalvelu

29.2.2024

2C TODISTUKSET MATERIAALEISTA

- todistukset tulee toimittaa hallimestarille viimeistään 45 päivää ennen tapahtuman alkamista.
- tuoteseloste on riittävä todistus materiaalin luokitukselta, jos luokitus siinä mainittu
- muiden maiden standardien mukaiset todistukset kelpaavat sisustusmateriaalien osalta
  - DIN4102 B2 (Saksa) kaikki materiaalit
  - M2 (Ranska) kaikki materiaalit
  - Class II (Ruotsi) kaikki materiaalit
  - Class I (UK ja Wales)

3. KATOKSET JA MONIKERROKSISET RAKENNELMAT

3A KATETUN OSASTON PERUSOHJEET

- kaikki katokset pitää ilmoittaa ennakkoon Messukeskukselle, viimeistään 45 päivää ennen tapahtuman alkamista.
- kattamiseen käytettävän materiaalin tulee täyttää materiaaleja koskevat ohjeet, kts. kohta 2.
- Messukeskuksessa on automaattinen paloilmoitin- ja sammutusjärjestelmä. Nämä asettavat rajoituksia ja vaatimuksia osastoille rakennettaville katoksille.
- peittävää rakennetta ei voi rakentaa kiinni rakennuksen pysyviin rakenteisiin. Etäisyys rakenteesta tulee olla vähintään 0,5m. Ulkotiloja koskevat etäisyydet löytyvät kohdasta 6.
- näyttelykatoksen vaatiman alkusammutuskaluston ja palovaroittimien määrän päättää hallimestari. Perusvaatimukset ovat katetun pinta-alan mukaisesti kohdassa 3b. Pienin hyväksyttävä sammutin on teholuokaltaan 34A183BC

3B YKSIKERROKSIINEN KATETTU OSASTO

Perusvaatimukset osaston ollessa katettu:

- alle 10 m² kate: ei vaadi turvallisuusvälineitä, ellei toiminta katteen alla luo erityistä riskiä.
- yli 10 m² ja alle 30 m² kate: 1kpl palovaroitin/erillinen huonetila, 1 kpl alkusammutin vaaditaan, mikäli toiminta muodostaa erityisen riskin. Päätöksen tekee tapauskohtaisesti hallimestari.
- yli 30 m² ja alle 60 m² kate: 1kpl palovaroitin/erillinen huonetila, 1 kpl alkusammutin vaaditaan.
- yli 60 m² ja alle 99 m² kate: 2 kpl palovaroitin tai 1kpl palovaroitin/erillinen huonetila, 1 kpl alkusammutin vaaditaan.
- yli 99 m² kate: tarve arvioidaan hallimestarin toimesta etukäteen, perusvaatimuksena on langaton palovaroitinjärjestelmä (Messukeskuksen yhteistyökumppanin asentama). Lisätietoja saa hallimestarilta

Hallipalvelu

29.2.2024

Mikäli katoksessa käytetään paloluokiteltua harsokangasta (sprinkler stretch) tai ritilää, joka täyttää kohdan 2a vaatimukset, on aukkorakenteeltaan säännöllinen ja vapaata pinta-alaa on 70% katoksen pinta-alasta ei turvallisuusvälineitä vaadita ellei toiminta muodosta erityistä riskiä.

3C KAKSIKERROKSIINEN OSASTO

- kaksikerroksisesta osastosta tulee aina lähettää sekä mitoituskuvat että lujuuslaskelmat viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa. Toimittamatta jääneet kuvat ja/tai laskelmat voivat johtaa osaston sulkemiseen yleisöltä. Rakentaja on vastuussa sekä rakenteen että rakentamisen turvallisuudesta, mutta Messukeskus ottaa kantaa rakenteisiin
- kaksikerroksisen osaston rakenteiden tulee olla mitoitettu tungoskuormalle 4kN/m² ja niiden tulee olla tyyppihyväksytyjä käytettäväksi rakenteena (huomioitava esim. trussien osalta)
- kaksikerroksisen osaston pohjakerroksen vapaa korkeus on enintään 2500mm ja vähintään 2200mm.
- katteen ollessa yli 99 m² kate: perusvaatimuksena on Messukeskuksen yhteistyökumppanin asentama langaton palovaroitinjärjestelmä. Lisäksi alueen pinta-alasta riippuen saatetaan vaatia palovartiointi. Palovartiointin tarpeen ja määrän määrittelee pelastuslaitos. Lisätietoja saa hallimestarilta.
- kaksikerroksisen osaston alkusammutinkalusto on vähintään yksi 34A183BC teholuokan käsisammutin sekä ylä- ja alakerrassa. Lisäksi on asennettava tilakohtaiset palovaroittimet/palovaroitinjärjestelmä. Kaksikerroksisen osaston vaatiman alkusammutuskaluston ja palovaroittimien määrän päättää hallimestari.
- Lisätietoja Ympäristöministeriön asetuksesta rakennusten käyttöturvallisuudesta.
- Kts. lisätietoja myös ohjeen kohdasta 4.

4. POISTUMISTURVALLISUUS

4A POISTUMISTURVALLISUUDEN PERUSOHJEET

- hallissa olevien poistumisovien kohdalla tulee olla selkeät ja tarpeeksi leveät käytävät.
- käytettäessä vain osaa hallitilasta, tulee varmistaa suunnittelussa, että tyhjien alueiden läpi saadaan johdatettua poistumistiet.
- hallien käytävien tulee olla vähintään 2000mm leveitä (osastoja erottavat käytävät).
- kaikki poistumistiet on merkittävä virallisilla poistumistiemerkinneillä rakentajan toimesta. Yli 300 neliön tilassa tulee käyttää akkuvarmenteisia valaistuja poistumistiemerkkejä.
- mikäli kiinteistön turvallisuusopasteita peitetään tilapäisillä rakenteilla, tulee korvaavat merkinnät asettaa samantasoisina.

Hallipalvelu

29.2.2024

4B YKSIKERROKSIINEN OSASTO

Poistumisteiden lukumäärä määräytyy osaston pinta-alan mukaan:

- enintään 20 m²: yksi 900mm poistumistie
- yli 20 m², mutta alle 50 m²: kaksi toisistaan riippumatonta 900mm poistumistietä
- 50 m², mutta alle 100 m²: toisistaan riippumattomat yksi 900mm ja yksi 1200mm poistumistie
- 100 m², mutta alle 200 m²: kaksi toisistaan riippumatonta 1200mm poistumistietä
- 200 m² ja sitä suurempien osastojen poistumistiet määritellään tapauskohtaisesti. Suunnitelma tulee toimittaa hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa.

4C KAKSIKERROKSIINEN OSASTO

Poistumisteiden lukumäärä määritellään toisen kerroksen pinta-alan mukaan:

- enintään 20 m²: yksi poistumistie vähintään 900mm.
- yli 20 m², mutta alle 50 m²: yksi 1200mm tai toisistaan riippumattomat kaksi 900mm poistumistietä
- 50 m², mutta alle 100 m²: toisistaan riippumattomat yksi 1200mm sekä yksi 900mm poistumistie
- 100 m² ja sitä suurempien osastojen poistumistiet määritellään tapauskohtaisesti.
- etäisyys lähimpään poistumistieportaikkoon toisessa kerroksessa voi olla enintään 20 metriä.
- kierreporras on mahdollinen silloin kuin osastolla on useampi poistumistie, joista ainakin yksi on suora poistumisväylä. (Ympäristöministeriön asetus rakennusten käyttöturvallisuudesta)
- toisen kerroksen henkilömäärä saa olla maksimissaan 60 henkilöä, vähintään 1 m² henkilöä kohden. Suurempi henkilömäärä on mahdollinen, mikäli vapaa pinta-ala on riittävä ja poistumisteiden leveys on vähintään 1200mm.
- toisen kerroksen tai portaiden kaiteiden korkeus oltava vähintään 1 metri suoran tason reunasta käsijohteen yläreunaan. Yläkerran kaiteiden rakenteiden välissä voi olla sekä pysty- että vaakalinjassa enintään 100 mm:n rako. Siinä ei saa olla vaakasuoria rakenteita, jotka tekevät kiipeilyn mahdolliseksi. Kulkuteiden kaiteisiin on tehtävä vaakavälijohteet niin, ettei johteiden keskinäinen etäisyys tai etäisyys portaasta ylitä 500mm.

Kts. lisätietoja kaksikerrosrakenteista kohdasta 3c.

5. ERITYISRAKENTEET JA OHJELMA-ALUEET

5A ERITYISRAKENTEET JA RASKAAT NÄYTTELYESINEET

- erityisrakenteita ovat esimerkiksi;
  - laiturialueet
  - katsomoalueet
  - korotetut lattiat ja esiintymislavat (12cm tai enemmän)
- otettava huomioon tarpeellinen ja rakenteellinen turvallisuus kulkuteiden ja tarpeellisten kaiteiden osalta (esim. harhaanastumisen ja kompastumisen vaara)

Hallipalvelu

29.2.2024

- katsomoihin sijoitetut tuolirivit tulee asentaa noudattaen ympäristöministeriön asetusta rakennusten käyttöturvallisuudesta (1007/2017). Erityisesti tulee huomioida:
  - tuolirivien kiinnitys nousevassa katsomossa alustaan
  - tuolien yhteen kytkentä permannolla, jos tuoleja yli 60 kpl
- raskaiden näyttelyesineiden tai rakenteiden aiheuttama kuormitus: (q = tasainen kuorma, P = pistekuorma). Sijoittelusta sovittava Messukeskuksen kiinteistöyksikön kanssa.
  - Halli 1: $q= 1.000 \text{ kg/ m}^2$, $P= 5.000 \text{ kg}$
  - Halli 2: $q= 1.000 \text{ kg/ m}^2$, $P= 10.000 \text{ kg}$
  - Halli 3: $q= 1.000 \text{ kg/ m}^2$, $P= 10.000 \text{ kg}$
  - Halli 4: $q= 700 \text{ kg/ m}^2$, $P= 7.000 \text{ kg}$
  - Halli 5: $q= 700 \text{ kg/ m}^2$, $P= 7.000 \text{ kg}$
  - Halli 6: $q= 1.000 \text{ kg/ m}^2$, $P= 5.000 \text{ kg}$
  - Halli 7: $q= 1.000 \text{ kg/ m}^2$, $P= 10.000 \text{ kg}$

5B OHJELMA-ALUEET JA KULUTTAJATURVALLISUUS

- testi ja kokeilualueet ovat asiakkaille varattuja alueita, joissa testaaminen tapahtuu omatoimisesti tai ohjatusti:
  - erilaisten kulkuvälineiden testaus
  - erilaisten urheilu- ja muiden välineiden testaus
  - työkoneiden tai laitteiden testaus
- suunnittelussa tulee ottaa huomioon seuraavat seikat:
  - osallistujien ja yleisön turvallisuus ja kunnon varmistaminen (alueen rajaus, kulkureitit ja henkilökunta, osallistujien mahdollinen puhallutus)
  - turvallisuusasiakirjan laatiminen; suunnitellut toimenpiteet turvallisuuden varmistamiseksi, vakuutukset ja varautuminen poikkeustilanteisiin
  - esityksissä käytettävissä ajoneuvoissa, sekä ajoneuvoissa, joita yleisö pääsee kokeilemaan, tulee lisäksi olla voimassa oleva liikennevakuutus.
  - savukoneen käytöstä tulee erikseen ilmoittaa ennakkoon hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa.
- kuluttajaturvallisuuslain ([920/2011](#)) mukaan vastuu palvelujen turvallisuudesta on palvelun tarjoajalla. Toiminnanharjoittaja ei voi vapautua velvollisuudestaan vastuuvapauslomakkeella eikä ilmoittamalla, että asiakas osallistuu palvelun omalla vastuullaan
- toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle (Tukes), mikäli palvelun suorittamisessa käytettävä tuote aiheuttaa terveyshaitan, onnettomuuden, vaaratilanteen tai vakavan läheltä piti – tilanteen. Ilmoitukseen tarvittava lomake ja ohjeistus löytyvät Tukesin kuluttajaturvallisuus-sivustolta ([Tukes](#)).

Hallipalvelu

29.2.2024

5C TYÖNÄYTÖKSET

- esittelytoiminnassa ja työnäytöksissä riskit tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Rajaaminen tulee tehdä huolellisesti ja on huomioitava myös katsojien turvallisuus. Puristumis- tai leikkautumis- ja sinkoutumisvaarat on suojattava siten, ettei läheisyydessä oleva henkilö ulotu alueelle tai ettei alueelta sinkoudu mitään katsojien päälle.
- mikäli työnäytöksessä tehdään tulitöitä, kts. kohta 8d
- lisätietoja: <https://www.tyosuojelu.fi/>

6. RAKENTEET MUISSA TILOISSA

6A AULAT JA GALLERIAT

- aulat ja galleriat ovat poistumistiealueita, joita rajoittavat erilliset määräykset. Niihin ei voi sijoittaa:
  - näyttelykatoksia (teltoja tai muita sammutusjärjestelmää haittaavia rakenteita)
  - palavia nesteitä tai kaasuja
  - sähköautoja/-moottoripyöriä, hybridiajoneuvoja tms.
- polttomoottoriajoneuvoista on otettava akkukengät irti tai virta tulee olla katkaistuna päävirtakytkimestä.
- toimintaa tai osastopaikkaa suunnitellessasi tulee olla yhteydessä hallimestariin.

6B ULKOALUEET

- rakenteita ei voi sijoittaa 8m lähemmäksi kiinteistöä mahdollisen onnettomuuden leviämisen estämiseksi. Tämä koskee teltoja, messurakenteita, mökkejä ja näitä vastaavia rakenteita.
- Messuaukiolla otettava huomioon 4000 kg:n painorajoitus
- rakenteiden kiinnityksessä tulee huomioida tuulikuormat ja sääolosuhteet.
- teltojen ja rakenteiden osalta tulee noudattaa valmistajan ohjeita niiden turvalliseen käyttämiseen.
- lisätietoja telttarakenteista: [Tukes telттаohje](#)

7. SÄHKÖTURVALLISUUS

Näyttelysähköasennusten tulee täyttää standardin SFS 6000-7-711 (NÄYTTELYT, ESITYKSET JA NÄYTTELYOSASTOT) vaatimukset.

Standardeja myy Suomen Standardisoimisliitto SFS (www.sfs.fi)

- jos käytetään omia työmaa- tms. keskuksia, tulee huomioida, että kaikki 32A:n ja sitä pienemmät pistorasiat tulee varustaa 30mA:n vikavirtasuojalla.
- osastoille tulevilla laitteilla tulee olla pistotulpalla varustettu liitosjohto.

Hallipalvelu

29.2.2024

- osastoilla saa käyttää vain valmiita pistotulpalla ja jatkopistorasiolla varustettuja maadoitettuja jatkojohtoja. Jatkojohtojen ketjuttaminen on kiellettyä.
- Messukeskuksessa ei saa itse suorittaa mitään kytkentätoimenpiteitä, tarvittaessa kytkentäpalvelun saa tilattua erillistä korvausta vastaan.
- jos osaston sähköasennukset joudutaan tarkastamaan Messukeskuksen toimesta, veloitetaan siitä erillinen korvaus.
- halogeenivalaisimia, lämmittimiä yms. suurta lämpöä tuottavia laitteita ei saa asentaa niin että niistä on mahdollista saada palovammoja tai ne voivat lämmitessään aiheuttaa tulipalovaaran.
- käytävillä ja kulkuteillä olevat johdot tulee olla kiinnitetty/suojattuna siten, ettei niistä aiheudu kompastumisen vaaraa. Johtojen vieminen käytävän yli voidaan tehdä myös ylivetokourulla, jolloin kulkutien korkeus tulee olla vähintään 2100mm.
- ulkoalueilla tulee käyttää vain ulko-olosuhteisiin soveltuvia jatkojohtoja ja työmaakeskuksia.

8. ONNETTOMUUDENVAARAA AIHEUTTAVAT AINEET

- kemikaalilainsäädäntö asettaa vaatimuksia nestekaasun käytölle kokoontumistiloissa ja yleisötapahtumissa. Laitteiden tulee olla sisätiloihin soveltuvia. Vaatimuksia voi asettaa mm. ilmanvaihto ja melun aiheuttaminen.
- kokoontumistiloissa ja yleisötilaisuuksissa ko. aineita voidaan käyttää vain rajallisesti.
- ko. aineiden tai alla mainitun toiminnan osalta on tehtävä ilmoitus hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa. Aineiden määrää voidaan joutua rajoittamaan ja toimintaa muokkaamaan toimintaympäristöön sopiviksi.

8A PALAVAT KAASUT (NESTEKAASU, ASETYLEENI, MUUT PALAVAT KAASUT)

- Ilmoitus hallimestarille tulee tehdä 45 päivää ennen tapahtumaa
- nestekaasu ja nestekaasulaitteistot:
  - nestekaasussa suositellaan komposiittipulloja.
  - nestekaasupullon tulee olla tuulettuvassa tilassa.
  - varapulloja tai tyhjiä pulloja ei voi säilyttää tapahtumatiloiissa.
  - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsisammutin ja sammutuspeite.
  - nestekaasulaitteiden ja letkujen on oltava niistä annettujen määräysten mukaisia sekä niiden kunto on tarkastettava ennalta.
- asetyleeni ja muut palavat kaasut:
  - astia tulee olla kiinnitetty siten, että se ei pääse kaatumaan. Astian liikuttamisessa tulee noudattaa huolellisuutta.

Hallipalvelu

29.2.2024

- kaasua käyttävän laitteiston ja letkujen on oltava niistä annettujen määräysten mukaisia sekä niiden kunto on tarkastettava ennalta.
- käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 43A183BC luokan käsिसамmutin ja sammutuspeite.
- tyhjä kaasupullo esittelytarkoituksessa tulee merkitä selkeästi opasteella ”tyhjä/tyhjä”, vain ns. tehdastyhjä kaasupullo voidaan merkitä näin.

8B PALAVAT NESTEET, BIOETANOLI

- Ilmoitus hallimestarille tulee tehdä 45 päivää ennen tapahtumaa
- palavat nesteet:
  - valopetrolilla, bensiinillä, dieselöljyllä tai kaasulla toimivan esim. lämmityslaitteen tulee olla sisäkäyttöön soveltuva. Käytettävän polttoaineen laatu on merkittävä näkyville.
  - polttoainetta käyttävän laitteen alla tulee tarvittaessa olla valuma-allas. Lisäksi huomioitava tarvittavat imeytysaineet ja keräysvälineet mahdollisten vahinkojen varalta.
  - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsिसамmutin
  - varapolttoainetta ei voi säilyttää tapahtumatiloissa.
  - palavia nesteitä sisältävien tuotteiden (esim. spraymaalit) säilytys ja myynti on mahdollista, mutta enimmäismäärä on rajallinen kokoontumistilassa. Niitä saa olla toiminnan kannalta välttämätön määrä.
  - tulee nimetä vastuhenkilö, joka vastaa käytöstä paikan päällä.
- bioetanolilla toimivat tulisijat:
  - laitteen tulee olla sisätiläkäyttöön tarkoitettu
  - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsिसамmutin
  - varapolttoainetta ei voi säilyttää tapahtumatiloissa.
  - tulee nimetä vastuhenkilö, joka vastaa käytöstä paikan päällä.

8C KEMIKAALIT JA PALAMATTOMAT KAASUT

- ilmoitus hallimestarille tulee tehdä 45 päivää ennen tapahtumaa
- kemikaalit
  - kemikaaleja voi kokoontumistiloissa käsitellä ja säilyttää tapahtumajärjestäjän luvalla
  - sovitusta kemikaaleista tulee olla käyttöpaikalla helposti löydettävissä kyseisten kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet ja määrät.
  - kemikaalien käyttöä harkittaessa tulee ottaa huomioon
    - turvallinen säilyttäminen
    - käyttöympäristö
    - ilmanvaihdon vaatimukset (kohdepoistot, suodatukset yms.)
    - imeytysaineet vahingontorjumiseen

Hallipalvelu

29.2.2024

- palamattomat kaasut ja paineastiat:
  - palamattomat kaasut esim. helium, Mison, typpi, hiilidioksidi.
  - palamattomia kaasuja sisältäville paineastioille on myös hankittava käyttö- ja säilytyslupa.
  - paineastia tulee olla kiinnitetty siten, että se ei pääse kaatumaan. Paineastian liikuttamisessa tulee noudattaa huolellisuutta.
  - tyhjä kaasupullo esittelytarkoituksessa tulee merkitä selkeästi opasteella ”tyhjä/tyhjä”, vain ns. tehdastyhjä kaasupullo voidaan merkitä näin.

8D TULITYÖT JA TULELLA TEHTÄVÄT ESITYKSET

- tulityöpaikasta, alkusammutuskalustosta ja turvatoimista on toimitettava kirjallinen selvitys hallimestarille viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa.
- kaasuhitsausvälineet ja nestekaasulaitteet on varustettava määräysten edellyttämällä turvavälineillä.
- tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä, joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä ovat mm.
  - kaasu- ja kaarihitsaus
  - laikka-, poltto- ja kaarileikkaus, metallien hionta
  - kaasupolttimen tai kuumailmapuhaltimen käyttö
- rakennus- ja purkuaikoina tulitöitä suorittavilta vaaditaan tulityökortti sekä hallimestarin antama kirjallinen tulityölupa
- näyttelyaikana tulitöitä tai -esityksiä suorittavilta ei edellytetä tulityökorttia, mutta esityspaikan tai tulityöpaikan on täytettävä vakinaiselle tulityöpaikalle asetetut vaatimukset. Liekkien, roiskeiden ja kipinöiden leviäminen muihin näyttelytiloihin ja käytäville on estettävä.
  - lupa tehdä esityksiä tulella vaatii aina kiinteistön omistajan kirjallisen luvan. Tämän saamiseksi tulee suunnitelmat järjestelyistä sekä alkusammutuskalustosta ja turvatoimista toimittaa hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa
- lisätietoja tulitöiden vaatimuksista: [IF/Tulitöiden turvallisuusohje](#)

8E PYROTEKNIikka JA SAVUKONEET

- pyrotekniikka
  - pyroteknisten tehosteiden (sekä kylmä että lämmin) käytöstä tulee tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle Helsingin kaupungin Pelastuslaitoksen verkkosivujen ohjeiden mukaisesti, viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtumaa.
  - pyroteknisten tehosteiden käyttö vaatii aina kiinteistön omistajan kirjallisen luvan. Tämän saamiseksi tulee suunnitelmat toimittaa hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa
  - pyrotekniikkaa käytettäessä varoetäisyys kiinteistön katto- sekä seinärakenteisiin on vähintään 3 metriä. Kts myös kohta 2a.

Hallipalvelu

29.2.2024

- ulkona tehtävistä iletulitusnäytöksistä ilmoitus tehdään poliisille ja kopio toimitetaan hallimestarille viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa.
- savukoneet
  - savukoneiden käyttö edellyttää tapahtuman järjestäjän luvan ja niistä tulee ilmoittaa hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa. Savukoneiden käyttö aiheuttaa kustannuksia (palovartiointi) ja vaatii kiinteistön paloilmoinlaitteiden irtikytkentöjä.
  - ympäröivien näyttelyosastojen ollessa katettuja savukoneiden käyttö voidaan kuitenkin joutua kieltämään mahdollisten palovaroittimien takia
  - savukoneiden aiheuttama savu ei saa vaarantaa poistumistieopasteiden näkyvyyttä.

9. ELINTARVIKETURVALLISUUS JA RUOANVALMISTUS

- elintarvikkeita käsitteleville toimijoille on varattuna omat saniteetitilat, sijaintipaikka gallerian keskikohdilla.
- ruuan valmistuksessa tulee huomioida Helsingin kaupungin Ympäristöpalveluiden ohjeet: [Elintarvikkeet messuilla-ohje](#)
- käryttävässä ruuanlaitossa tulee paistoalusta varustaa liesituulettimella, jossa on aktiivihiiisuodatin
- ruuan valmistamisessa tulee huomioida mahdollisten kuumien pintojen suojaaminen yleisöön nähden.
- ruuanvalmistuspisteessä on vähimmäisvaatimuksena sammutuspeitto.
- Mikäli ruuan valmistamista tehdään nestekaasulla (kts.kohta 8a), ilmoitus nestekaasun käytöstä tulee tehdä hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa ja myyntipisteellä tulee olla käsiammutin (teholuokka vähintään 34A183BC).
- rasvakeittimien käyttö on mahdollista seuraavat seikat huomioiden:
  - rasvakeittimen käyttö edellyttää samoja suojaustoimenpiteitä, kuin niihin vaaditaan ravintolatilissa. Ruuanvalmistuspisteessä on vaatimuksena sammutuspeitto ja F-luokan elintarvikerasvapalosalmutin (teholuokka vähintään 34A183B 40F).
  - rasvakeittimien öljyn hävittäminen tulee suorittaa asianmukaisesti.
  - sijoitus- ja suojaussuunnitelma on toimitettava hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa.
- puuhiiligrillin käyttö on mahdollista seuraavat seikat huomioiden:
  - puuhiiligrillin käyttö vaatii aina tapahtuman järjestäjän hyväksynnän.
  - puuhiiligrillin käyttö edellyttää samoja suojaustoimenpiteitä, kuin niihin vaaditaan ravintolatilissa. Ruuanvalmistuspisteessä on vaatimuksena sammutuspeitto ja käsiammutin (teholuokka vähintään 34A183BC)
  - sijoitus- ja suojaussuunnitelma on toimitettava hallimestarille 45 päivää ennen tapahtumaa.

Hallipalvelu

29.2.2024

10. YMPÄRISTÖTURVALLISUUS

10A VESILAITTEIDEN DESINFIOINTI

- talousveden jakelussa käytettävät vesikalusteet ja liitännäletkut on desinfioitava ennen käyttöönottoa.
- ohjeistus ja velvoite omavalvontaan koskee niin tapahtumajärjestäjiä kuin tapahtumiin osallistuvia yrityksiä. Ohjeen noudattamista valvoo Helsingin kaupungin elintarviketurvallisuusyksikkö.
- lisätietoja: [eMessukeskus](https://messukeskus.com)

10B ÖLJYNTORJUNTA

- öljyä ei saa sijoittaa muun jätteen mukana kierrätykseen
- näytteilleasettajan tulee itse huolehtia öljyn hävittämisestä ja kierrättämisestä, palvelun voi tarvittaessa tilata Messukeskuksen yhteistyökumppanilta
- öljy- tai polttoainevahingoista tulee ilmoittaa välittömästi turvallisuushenkilökunnalle tai hallimestarille.

10C MELULTA SUOJAAMINEN

- kovaa melua aiheuttavia laitteita ja työnäytöksiä tulee pyrkiä välttämään
- äänenvoimakkuus ei saa häiritä toimintaa oman osaston ulkopuolella. Mahdollisen äänentoiston tulee olla suunnattu oman osaston suuntaan
- häiritsevään melutasoon järjestäjä puuttuu tarpeen mukaan.

11. MUUT HUOMIOON OTETTAVAT ASIAT

11A TILAPÄINEN MAJOITTUMINEN MESSUKESKUKSESSA

- tutustu ”Ohje tilapäismajoituksen turvallisuusjärjestelyistä kokoontumistiloissa” asiakirjaan: [Ohje](#)
- ilmoitus- ja lupa-asiat tulee hoitaa ennakoon Helsingin kaupungin Pelastuslaitoksen kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen majoituksen aloittamista. Hallimestarille ilmoittaminen tulee tehdä viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa.
- kiinteistön omistajan lupa tulee liittää ilmoitukseen.

11B TERÄSEIDEN JA MUIDEN VAARALLISTEN ESINEIDEN ESITTELY

- teräseita tai muita vaarallisia esineitä ei tule jättää valvomatta tapahtuman aukioloaikoina.
- esittelypisteen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota turvalliseen sijoitteluun
- myydyt tuotteet tulee pakata turvallisesti

Hallipalvelu

29.2.2024

11C SAUNAT JA KIUKAAT

- esittelytarkoituksessa (sähkövirta kiukaaseen kytkettynä) ovat mahdollisia seuraavat seikat huomioituna:
  - kiukaan ollessa kytkettynä päälle, tulee paikalla olla jatkuva henkilövalvonta. Virran katkaisun jälkeen tulee henkilövalvontaa jatkaa, kunnes kiuas ei ole kuuma.
  - saunan sisällä tai kiukaan läheisyydessä ei saa olla esitteitä tai muuta helposti syttyvää materiaalia.
  - esittelyn tulee tapahtua valvotusti ja kosketus kuumiin pintoihin tulee estää
  - noudatettava valmistajan antamia suojaetäisyyksiä
- esittelystä tulee ilmoittaa hallimestarille viimeistään 45 päivää ennen tapahtuman alkamista. Ilmoituksesta tulee ilmetä myös pohjakuva saunasta ja kiukaan sijoituspaikasta.

11D DRONET

- lennättäminen on mahdollista tietyin ehdoin (esim. vastuuvakuutus) ja rajoituksin sekä vaatii luvan Messukeskukselta.
- droneista erillinen ohjeistus, ota yhteyttä hallimestariin viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa.

11E MOOTTORIAJONEUVOT:

- virta-avaimet on säilytettävä niin ettei yleisö pääse niihin käsiksi
- esittelytilaan sijoitetaan vähintään teholuokan 34A183BC jauhe-, vaahto - tai nestesammuttimia seuraavasti:
  - kaluston määrä 1 - 3 kpl, 1 sammutin
  - kaluston määrä yli 3 kpl, sammuttimet määritellään erikseen hallimestarin toimesta
- sähkö- ja hybridiajoneuvoja ei saa ladata sisätiloissa ja akun varaustaso tulee olla mahdollisimman alhainen
- sähkö- ja hybridiajoneuvojen sijoittelussa halleissa otettava huomioon, että auto on palotilanteessa hinattavissa ulos
- auloihin tai galleriatiloihin sijoitetusta kalustosta kts. kohta 6A
- kalusto, jonka osalta määräyksiä ei ole noudatettu, voidaan siirtää omistajan kustannuksella

11F LASERLAITTEET

- Säteilyturvakeskus (STUK) antaa ohjeita ja valvoo laserlaitteiden käyttöä yleisötilaisuuksissa.
- suuritehoisten laserlaitteiden, jotka ovat turvallisuusluokkaan 3B kuuluvia sekä säteilyteholtaan yli 5mW käytöstä ja esittelystä on aina oltava yhteydessä Säteilyturvakeskukseen. Lisätietoja: www.stuk.fi